

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 242/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Galanta a jeho uzneseniami sp. zn. 5 Er 800/2008 z 24. januára 2012, sp. zn. 8 Er 322/2009 z 24. januára 2012, sp. zn. 8 Er 595/2010 z 24. januára 2012, sp. zn. 8 Er 713/2008 z 24. januára 2012, sp. zn. 8 Er 1049/2009 z 24. januára 2012 a sp. zn. 25 Er 281/2012 z 2. augusta 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 13393/2012, sp. zn. Rvp 13394/2012, sp. zn. Rvp 13395/2012, sp. zn. Rvp 13396/2012, sp. zn. Rvp 13397/2012 a sp. zn. Rvp 13398/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 13393/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

2. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 29. októbra 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) a jeho uzneseniami sp. zn. 5 Er 800/2008 z 24. januára 2012, sp. zn. 8 Er 322/2009 z 24. januára 2012, sp. zn. 8 Er 595/2010 z 24. januára 2012, sp. zn. 8 Er 713/2008 z 24. januára 2012, sp. zn. 8 Er 1049/2009 z 24. januára 2012 a sp. zn. 25 Er 281/2012 z 2. augusta 2012.

3. Z obsahu sťažností vyplynulo, že sťažovateľka v záujme vymoženía svojich pohľadávok z úverových zmlúv, ktoré uzatvorila s dlžníkmi – fyzickými osobami (ďalej len „povinní“), ktoré boli priznané vykonateľnými rozsudkami Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného Slovenskou rozhodcovskou, a. s., alebo notárskou zápisnicou, podala súdnemu exekútorovi JUDr. R. K. (ďalej aj „súdny exekútor“) návrhy na vykonanie exekúcií. Súdny exekútor na základe poverení udelených okresným súdom začal nútený výkon rozhodnutí (exekúcie). Okresný súd napadnutými uzneseniami ex offo vylúčil vo veci konajúceho súdneho exekútora z vykonávania exekúcií z dôvodu, že bol pred vymenovaním do funkcie súdneho exekútora zamestnancom sťažovateľky ako účastníčky exekučných konaní (oprávnenej).

3. Sťažovateľka vo svojich sťažnostiach napáda uvedené uznesenia okresného súdu, ktorými okresný súd ex offo rozhodol o vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcií a postup všeobecného súdu, ktorý viedol k ich vydaniu. Sťažovateľka uvádza, že okresný súd porušil jej základné práva, a to konkrétne:

«A. právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „Ústava SR“);

B. právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“);

C. právo vlastniť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy;

D. právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru;

E. všeobecný zákaz diskriminácie ustanovený čl. 12 ods. 2 Ústavy;

F. zákaz diskriminácie ustanovený čl. 14 Dohovoru.»

4. V súvislosti s vylúčením súdneho exekútora z exekúcie v označených exekučných konaniach sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, k čomu uviedla:

«Napadnuté uznesenie Okresného súdu... veľmi významnou mierou ovplyvnilo faktické a právne postavenie sťažovateľa a to najmä v spojitosti s výkonom exekúcie... Tvrdíme, že postup všeobecného súdu v konaní... ako aj samotné rozhodnutie tohto súdu, nelegitímne a nelegálne limitovali práva sťažovateľa, najmä jeho právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru a to v takej miere, že je to v právnom štáte neprípustné. Je tomu tak preto, že všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13. 04. 2011, sp. zn.: III ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti súdneho exekútora vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovali akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe súdneho exekútora v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy sťažovateľa alebo povinného o legálny priebeh exekúcie:

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn.: III ÚS 322/2010;

rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. § 30 ods. 10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti dosiahnuť vymoženie svojej pohľadávky výkonom exekučnej činnosti realizovanej súdnym exekútorom - JUDr. R. K..

... postupom Okresného súdu..., ako aj napadnutým uznesením tohto súdu, došlo v rámci práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces k porušeniu zásady „rovnosti zbrani“, zásady kontradiktórnosti súdneho konania, práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a práva na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy, ktoré sú imanentnou súčasťou vyššie označených základných práv a to spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s čl. 46 ods. 1 Ústavy a článkom č. 6 ods. 1 Dohovoru.»

5. Sťažovateľka k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uvádza: *„Všeobecný súd svojím rozhodnutím, ktoré bolo vydané v konaní vedenom bez dodržania zásad spravodlivého súdneho procesu, obmedzil majetkové práva sťažovateľa takým spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s článkom č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článkom č. 1 Protokolu č. 1. Napadnutým rozhodnutím všeobecného súdu došlo k reálnemu ohrozeniu majetku sťažovateľa existujúceho v podobe pohľadávky a jej príslušenstva a taktiež došlo k zníženiu majetku sťažovateľa o majetok vynaložený na výkon exekúcie zvoleným súdnym exekútorom. Sťažovateľ mal teda v zmysle článku č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článku č. 1 Protokolu č. 1 majetok chránený Dohovorom o ktorý však nelegálnym postupom a rozhodnutím všeobecného súdu bez akejkoľvek náhrady prišiel.“*

6. Namietané porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru sťažovateľka odôvodnila tým, že *„aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že všeobecný súd rozhodoval o jeho práve na výkon súdneho rozhodnutia zvoleným exekútorom a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, účastníkom konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také*

skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a rozumne ospravedlniť takéto odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením oprávneného), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.“.

7. Sťažovateľka ústavnému súdu navrhla, aby sťažnostiam vyhovel a nálezom vyslovil porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy, základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom okresného súdu v označených konaniach a jeho napadnutými uzneseniami, napadnuté uznesenia okresného súdu zrušil, veci vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania.

II.

8. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

9. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 13393/2012, sp. zn. Rvp 13394/2012, sp. zn. Rvp 13395/2012, sp. zn. Rvp 13396/2012, sp. zn. Rvp 13397/2012 a sp. zn. Rvp 13398/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

III.

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

13. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

14. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

16. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

19. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

20. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

21. Podstatou sťažností je tvrdenie sťažovateľky, že postupom a napadnutými uzneseniami okresného súdu, ktorými súd rozhodol o vylúčení exekútora z vykonávania exekúcií, boli porušené jej označené práva. Podľa tvrdení sťažovateľky okresný súd vydal svoje rozhodnutia na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácie práva a zároveň nedostatočne zistil skutkový stav bez aplikácie

relevantnej právnej normy a bez vykonania dokazovania a svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Napadnutými uzneseniami malo dôjsť k ohrozeniu existujúcich pohľadávok sťažovateľky, sťažovateľka mala mať v konaní výrazne nevýhodné postavenie a zaobchádzalo sa s ňou odlišne.

22. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka napriek tomu, že na úvodnej strane sťažností uvádza ako prílohy „dokumenty podľa textu“, ústavnému súdu (okrem splnomocnenia) v prílohe nedoručila žiadne písomné podklady.

23. Ústavný súd opätovne pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 206/2010 a iné).

24. Ústavný súd už vo veci sťažovateľky sp. zn. II. ÚS 100/2013 uviedol, že si je vedomý skutočnosti, že formalistický prístup okrem iného aj pri posudzovaní toho, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti, nie je vhodný pri orgáne, ktorého úlohou je chrániť ústavnosť. Ústavný súd je však zároveň toho názoru, že v okolnostiach danej veci nemožno vôbec o prípadnom formalizme pri odmietnutí sťažností hovoriť. Ústavný súd už totiž v minulosti mnohokrát vyzýval sťažovateľku v typovo (skutkovo a právne) obdobných, prípadne totožných sťažnostiach na doplnenie sťažností z dôvodu, že nespĺňali ani zákonom predpísané náležitosti. In concreto išlo aj o nepredloženie kópií právoplatných rozhodnutí súdov, ktorých postup a rozhodnutia sťažovateľka namietala a namieta (pozri napr. I. ÚS 283/2012, I. ÚS 284/2012, III. ÚS 263/2012, III. ÚS 275/2012, III. ÚS 282/2012, III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012, I. ÚS 500/2012, IV. ÚS 526/2012 a iné). Sťažovateľka si preto musí byť vedomá toho, že ani sťažnosti vedené pod spisovými značkami: Rvp 13393/2012, Rvp 13394/2012, Rvp 13395/2012, Rvp 13396/2012, Rvp 13397/2012 a Rvp 13398/2012 nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti. Sťažovateľka mala možnosť kópie napadnutých rozhodnutí okresného súdu ústavnému súdu doručiť, čo však neurobila.

25. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov je advokát povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné. Pritom dbá na účelnosť a hospodárnosť poskytovaných právnych služieb.

Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

26. Vzhľadom na to, že sťažnosti nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti, v kontexte toho, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, a s ohľadom na to, že ústavný súd už v typovo zhodných veciach sťažovateľky vo svojich rozhodnutiach poukázal aj na už identifikované nedostatky jej sťažností, ústavný súd tieto sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

27. Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2013